

การพัฒนาแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพ ของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

Development of an Effective Nursing Student Counseling Model for Nursing Instructors under the Jurisdiction of the Praboromrajchanok Institute

1. คอย ละองอ่อน*, 2. สมบัติ นพรัก, 3. ธิดาวลัย อุ่นกอง, 4. น้ำฝน กันมา

1. Khoy La-ongon*, 2. Sombut Nopparuk, 3. Thidawan Unkong, 4. Namfon Gunma

1.,2.,3.,4. มหาวิทยาลัยพะเยา

1.,2.,3.,4. University of Phayao

* Corresponding Author E-mail: khoy.l@bcnpy.ac.th

บทคัดย่อ

บทความวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล ดำเนินวิจัยแบ่งเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล ด้วยวิธีการสนทนากลุ่มและประเมินความเหมาะสม โดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ขั้นตอนที่ 2 การประเมินแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหาร อาจารย์ผู้รับผิดชอบงานแนะแนวและอาจารย์พยาบาล จำนวน 90 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ชนิดมาตราส่วน 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ประสิทธิภาพ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมาก

2. ผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบไปใช้และมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: 1. รูปแบบการให้คำปรึกษา; 2. ประสิทธิภาพ; 3. อาจารย์พยาบาล

ABSTRACT

This research article aimed to develop an effective student counseling model for nursing instructors. The research was divided into 2 steps as follows: Step 1: Creating an effective student counseling model for nursing professors. By means of group discussion and evaluation of appropriateness. by 9 experts. The tool used was a model suitability evaluation form. Type of scale: 5 levels. Data were analyzed by finding the mean and standard deviation. Step 2: Evaluating the effective student counseling model of nursing instructors.

The sample group is administrators and teachers responsible for guidance work. and 90 nursing instructors. The tool used was a form to evaluate the feasibility and usefulness of the model. Scale type: 5 levels. Data is analyzed by finding the mean and standard deviation.

The research found that:

1. The effective student counseling model of nursing instructors consists of 6 elements: 1) principles 2) objectives 3) inputs 4) processes 5) effective, and 6) success factors, the experts were of the opinion that the format was appropriate at a high level
2. the results of the evaluation of the feasibility and usefulness of the format found that it was possible to use the format and was useful. at the highest level.

Keywords: 1. Counseling model; 2. Effective; 3. Nursing Instructors

บทนำ

องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ในปี พ.ศ.2573 ที่ประเทศทั่วโลกได้ทำข้อตกลงร่วมกัน เพื่อให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาชีวิตและสังคมทุกระดับให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกและไปสู่ออนาคต การจัดการศึกษาพยาบาล โดยสภาการพยาบาลกำกับดูแลให้สถาบันการศึกษาพยาบาลจัดการเรียนการสอนตามมาตรฐานผลการเรียนรู้เพื่อให้ได้คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ, 2564)

สถาบันพระบรมราชชนก เป็นแหล่งผลิตพยาบาลที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย พัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข เมื่อปี พ.ศ. 2536 สถาบันได้รวมเอาหน่วยงานผลิตบุคลากรด้านสาธารณสุขเข้าด้วยกัน ประกอบด้วยวิทยาลัยพยาบาลและวิทยาลัยการสาธารณสุข ครอบคลุมทั่วประเทศ ในปี พ.ศ. 2537 พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช จึงได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เชิญพระนามาภิไธย สมเด็จพระมหิตลาธิเบศร อดุลยเดชวิกรม พระบรมราชชนก เป็นชื่อสถาบันว่า “สถาบันพระบรมราชชนก” และในปี พ.ศ. 2562 มีประกาศราชกิจจานุเบกษา ยกฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพ ในกำกับกระทรวงสาธารณสุข (พระราชบัญญัติของสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562, 2562) กำหนดหน้าที่ผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุขซึ่งเป็นเจ้าภาพหลักของงานพัฒนาสุขภาพของประเทศ เปลี่ยนการบริหารในรูปแบบวิทยาลัย เป็นบริหารในรูปแบบคณะ รวมวิทยาลัยการสาธารณสุขและวิทยาลัยสหเวชเป็นคณะสาธารณสุขและสหเวช รวมวิทยาลัยพยาบาล 30 วิทยาลัยเป็น 1 คณะพยาบาล จากการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาพยาบาลมีงานวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีภาวะกดดันเกิดความเครียดสูงจากการปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม การใช้ชีวิตภายใต้กฎระเบียบในหอพัก และการใช้ชีวิตร่วมกับบุคคลที่มีความแตกต่าง วิชาเรียนที่ซับซ้อน การมอบหมายงานจำนวนมาก (Sonpaveerawong et al., 2016) นักศึกษาที่ปรับตัวไม่ได้มักจะมีปัญหาทางด้านจิตใจและอารมณ์ เกิดความท้อแท้หมดหวังเบื่อหน่ายและวิตกกังวล ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ไพรัช วงศ์วีระกุล, 2554) และปัจจัยที่นำมาซึ่งความเครียดและวิถีจัดการความเครียดของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ของ วิสุทธิ์ โนนจิตต์ และคณะ (2020) พบว่า ปัจจัยที่ร่วมทำนายนความเครียดได้แก่ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพส่วนบุคคล ปัจจัยด้านการเรียนและปัจจัยด้านเศรษฐกิจ จากสภาพการณ์ปัญหาข้างต้นสถาบันที่จัดการศึกษาจึงจัดให้มีระบบการให้คำปรึกษาวิชาการเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาของ

นักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาจึงมีส่วนสำคัญอย่างมาก แต่อย่างไรก็ตาม ญันธุ์ชยธร ศรดาธิพิพัทธ์ (2553) ทำการศึกษาพบว่า จุดด้อยของอาจารย์ที่ปรึกษาคือ มีนักศึกษาในการดูแลจำนวนมาก นักศึกษาไม่กล้าเข้าหา อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาไม่สามารถแก้ปัญหาให้นักศึกษาได้ อาจารย์ไม่มีเทคนิคการให้คำปรึกษา บุคลิกไม่น่าประทับใจ สิ่งเหล่านี้เป็นอุปสรรคต่อการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา ลักษณะของอาจารย์ที่ปรึกษาที่นักศึกษาต้องการคือ เป็นผู้ที่มีบุคลิกที่ดี เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งแนวคิดของ ปาโรชาต รัตนราช และคณะ (2559) ได้เสนอแนะว่าอาจารย์ที่ปรึกษาควรได้รับการอบรมและทบทวน กระบวนการ ทักษะการให้คำปรึกษา จรรยาบรรณการให้คำปรึกษาทุกปีการศึกษา อาจารย์ที่จะให้คำปรึกษา ผ่านเว็บไซต์ควรทำความเข้าใจและศึกษาเรื่องการให้คำปรึกษาผ่านเว็บไซต์ ซึ่งสอดคล้องกับ สามารถ อัยกร (2561) ที่ให้แนวคิดไว้ว่า สถาบันอุดมศึกษาควรจัดให้มีการฝึกอบรม การประชุม สัมมนา เพื่อชี้แจงและ ทบทวนบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ถูกต้อง ตรงกัน สำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาและ ถือเป็นการพบปะของอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อร่วมหาแนวทางแก้ไขและพัฒนาบทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาให้ได้ ดียิ่งขึ้นทำหน้าที่การเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาที่สมบูรณ์แบบ และ กฤตวรรณ คำสม (2554) ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ว่า ความสามารถของบุคคลที่ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษา จะต้องประกอบด้วยความรู้ ทักษะ เข้าใจกระบวนการ ของการให้คำปรึกษา มีเจตคติที่ดีต่อการให้คำปรึกษา ซึ่งจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาการจัดการศึกษาแก่นักศึกษาพยาบาลและคุณลักษณะสมรรถนะของอาจารย์ พยาบาลดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การจัดการศึกษาแต่ละสถาบันมีความแตกต่างของของบริบทพื้นที่ นักศึกษา อาจารย์ การบริหารจัดการระบบการให้คำปรึกษาช่วยเหลือนักศึกษาที่มีความหลากหลายทั้งรูปแบบ การบริหารจัดการในรูปแบบของแต่ละวิทยาลัยพยาบาล เพื่อให้การดำเนินการจัดการศึกษาของแต่ละสถาบัน มีมาตรฐานเดียวกัน ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงของโลก ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานของ หลักสูตร ดังนั้นผู้วิจัยสนใจที่จะพัฒนา รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของ อาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ที่กำหนดวิธีการดำเนินการแนวทางเดียวกันและวัดผลไปใน ทิศทางเดียวกัน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวจะเป็นแนวทางให้กับผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องใช้ บริหารงานบริการให้คำปรึกษานักศึกษาให้เกิดคุณลักษณะที่พึงประสงค์เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข จะ นำไปสู่การเป็นบุคลากรสุขภาพที่มีคุณภาพในอนาคตต่อไป

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัด สถาบันพระบรมราชชนก
- 2) เพื่อประเมินรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยที่ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed method) ทั้งการวิจัยเชิง ปริมาณและการวิจัยคุณภาพ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนที่ 1 การสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์ พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก โดยนำร่างรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มี ประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกตรวจสอบและการประเมินความเหมาะสม

โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ทรงคุณวุฒิได้มาโดยการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เกณฑ์การคัดเลือกคุณสมบัติผู้ให้ข้อมูลออกเป็น 3 กลุ่ม คือ 1) กลุ่มนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารการศึกษาหรือด้านการบริหารจัดการศึกษาและด้านการวิจัยไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาบริหารการศึกษา 2) กลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์ด้านการบริหารสถาบันการศึกษาระดับปริญญาโทและการผดุงครรภ์ อย่างน้อย 3 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาด้านการพยาบาลหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง และ 3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาและอาจารย์พยาบาล เป็นผู้ที่มีประสบการณ์ด้านจิตวิทยา การให้คำปรึกษา และการแนะแนว อย่างน้อย 3 ปี และมีคุณวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกในสาขาจิตวิทยาการให้คำปรึกษาหรือสาขาที่เกี่ยวข้อง จำนวนทั้งหมด 9 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และปรับแก้ร่างรูปแบบฯ ตามข้อเสนอแนะ และประเมินความเหมาะสม (Suitability) โดยใช้แบบประเมินความเหมาะสมซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานมีค่าไม่เกิน 1.00 ถือว่า ผ่านการประเมินความเหมาะสม

2. ขั้นตอนที่ 2 การประเมินรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ดำเนินการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เกณฑ์การคัดเลือก คือ เป็นผู้บริหารอาจารย์ผู้รับผิดชอบงานแนะแนว และอาจารย์พยาบาล วิทยาลัยพยาบาล สังกัดคณะพยาบาลศาสตร์ สถาบันพระบรมราชชนก จำนวน 30 แห่งๆ ละ 3 คน จำนวนทั้งสิ้น 90 คน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามความเป็นไปได้ (Feasibility) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบ โดยผู้วิจัยพัฒนาขึ้น เป็นแบบสอบถาม Rating Scale 5 ระดับ มีการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อวิเคราะห์หาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1.0 จากนั้นนำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) เท่ากับ .84 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติขั้นพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

ผลการสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีรายละเอียดดังนี้

รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 หลักการ ได้แก่ 1) พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 2) มุ่งเน้นมาตรฐานการศึกษา 3) การให้คำปรึกษา

2. องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ มีดังนี้ 1) เพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษามีแนวทางในการดำเนินงานการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาอาจารย์พยาบาลให้มีความเชี่ยวชาญทาง

วิชาชีพด้านการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3) นักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการ 4) เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

3. องค์กรประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านระบบและกลไกการพัฒนาอาจารย์ 3) ด้านระบบการบริหารงานการให้คำปรึกษา

4. องค์กรประกอบที่ 4 กระบวนการการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้วงจร PDCA ในกระบวนการให้คำปรึกษาและเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายได้มีส่วนร่วมทั้งในบทบาทของผู้บริหาร บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา และบทบาทนักศึกษา ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

4.1 Plan (การวางแผน) 1) บทบาทผู้บริหาร ได้แก่ (1) กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายความสำเร็จของระบบการให้คำปรึกษา รวมถึงการสร้างกรอบการทำงานและมาตรฐานที่อาจารย์พยาบาลต้องปฏิบัติตาม (2) วางแผนพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงผู้รับผิดชอบ การดำเนินงาน การประเมินผล และการติดตามที่ชัดเจน (3) กำหนดแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนและต่อเนื่อง (4) กำหนดแผนพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 2) บทบาทอาจารย์ ได้แก่ (1) วางแผนให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล (การวางแผน) (2) วางแผนพัฒนาตนเอง (IDP) เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 3) บทบาทนักศึกษา ได้แก่ (1) วางแผนเข้าร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา (2) วางแผนเข้าร่วมการอบรมเพื่อนช่วยเพื่อน

4.2 Do (การปฏิบัติตามแผน) 1) บทบาทผู้บริหาร ได้แก่ (1) จัดตั้งคณะกรรมการในการให้การปรึกษา และมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินงานตามแผนและกระบวนการให้คำปรึกษา (2) สนับสนุนทรัพยากรและอำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์พยาบาลในการบริการให้คำปรึกษา (3) สร้างเครือข่ายพันธมิตร ทำข้อตกลงในความร่วมมือช่วยเหลือนักศึกษา เช่น วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้ง 30 แห่ง โรงพยาบาล นักจิตวิทยา นักกฎหมาย และอบต. เป็นต้น (4) สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์พยาบาลพัฒนาความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา (5) สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 2) บทบาทอาจารย์ ได้แก่ (1) ให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมกับการให้คำปรึกษา (2) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 3) บทบาทนักศึกษา ได้แก่ (1) เข้าร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา (2) การเข้าร่วมอบรมการให้คำปรึกษา โครงการย่อยเพื่อนช่วยเพื่อน

4.3 Check (การตรวจสอบ) 1) บทบาทผู้บริหาร ได้แก่ (1) ทบทวนนโยบายและตรวจสอบระบบการให้คำปรึกษา (2) ตรวจสอบความคืบหน้าและผลการพัฒนาตนเองของอาจารย์ที่ปรึกษา (3) ตรวจสอบผลการพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 2) บทบาทอาจารย์ ได้แก่ (1) อาจารย์พยาบาลประเมินผลลัพธ์ของการให้คำปรึกษาด้วยวิธีการสำรวจความคิดเห็นจากการซักถาม ใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม การสังเกต (2) วิเคราะห์จุดดี จุดด้อย ปัญหา อุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา (3) วิเคราะห์วิธีการ/แนวทางในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลดี (4) ประเมินและทบทวนประสิทธิภาพการพัฒนาตนเอง 3) บทบาทนักศึกษา ได้แก่ (1) การประเมินกระบวนการให้คำปรึกษาการฝึกทักษะ คัดกรองเบื้องต้น การให้คำปรึกษา และส่งต่อการให้คำปรึกษา (2) การประเมินความพึงพอใจระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

4.4 Act (การปรับปรุง) 1) บทบาทผู้บริหาร ได้แก่ (1) เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อรับฟังและเข้าใจความต้องการและประเด็นหลักในการพัฒนาระบบงานให้คำปรึกษา อาจารย์ นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมภายใต้ระบบการบริหารที่เอื้อประโยชน์พร้อมช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรค (2) ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาตามความจำเป็น ตามผลการประเมินการปฏิบัติ 2) บทบาทอาจารย์ ได้แก่ (1) นำเสนอแนวทางพัฒนางานใหม่ ที่ได้จากการวิเคราะห์วิธีการที่ผ่านมาต่อผู้บริหาร (2) จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของการให้คำปรึกษา

(3) จัดทำแผนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 3) บทบาทนักศึกษา ได้แก่ (1) การเข้าร่วมอภิปรายเพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษา ความพึงพอใจ และทักษะส่วนบุคคล

5. องค์ประกอบที่ 5 ประสิทธิภาพการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย ผลผลิต และผลลัพธ์ ดังนี้

5.1 ผลผลิต เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประยุกต์วงจร PDCA ประกอบด้วย 1) ระดับผู้บริหาร ได้แก่ (1) มีแนวทางในการดำเนินงานและติดตามการให้บริการปรึกษาสำหรับอาจารย์พยาบาล (2) มีแผนในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการให้คำปรึกษาของอาจารย์พยาบาล (3) เอื้ออำนวยสิ่งที่มีประโยชน์ต่อการให้การปรึกษาเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพ 2) ระดับอาจารย์พยาบาล ได้แก่ (1) มีความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นสำหรับการให้คำปรึกษา (2) มีความมั่นใจในการให้คำปรึกษา (3) มีความตั้งใจในการให้คำปรึกษา (4) มีการเรียนรู้เกี่ยวกับการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง (5) ให้บริการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ 3) ระดับนักศึกษา ได้แก่ (1) นักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการ (2) พัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข

5.2 ผลลัพธ์ ประกอบด้วย 1) ระดับสถาบัน ได้แก่ (1) สถาบันมีระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ (2) ผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาและผู้รับบริการด้านการให้คำปรึกษาอยู่ในระดับดี และดีมาก (3) แนวทางในการพัฒนาคุณภาพของการศึกษาและความสามารถในการจัดการกับชีวิตของนักศึกษา 2) ระดับอาจารย์พยาบาล ได้แก่ (1) มีความรู้ ความสามารถ ด้านการให้คำปรึกษาที่สามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานักศึกษาพยาบาลได้ (2) มีองค์ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษานักศึกษาเพิ่มขึ้น 3) ระดับนักศึกษา ได้แก่ (1) มีแนวทางในการจัดการปัญหาต่างๆ ด้วยตนเอง (2) นักศึกษา เห็นประโยชน์ของระบบการให้คำปรึกษา

6. องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ได้แก่ 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านทรัพยากร และสิ่งสนับสนุน

ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และผลการประเมินความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในภาพรวมทุกส่วน

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้ n=90		ระดับความเป็นไปได้	ความเป็นประโยชน์ n=90		ระดับความเป็นประโยชน์
	$\bar{x}$	S.D.		$\bar{x}$	S.D.	
1. หลักการ	4.66	0.53	มากที่สุด	4.70	0.51	มากที่สุด
2. วัตถุประสงค์	4.70	0.51	มากที่สุด	4.77	0.48	มากที่สุด
3. ปัจจัยนำเข้า	4.56	0.64	มากที่สุด	4.75	0.52	มากที่สุด
4. กระบวนการ	4.54	0.56	มากที่สุด	4.69	0.52	มากที่สุด
5. ประสิทธิภาพ	4.49	0.56	มาก	4.60	0.55	มากที่สุด

รายการประเมิน	ความเป็นไปได้ n=90		ระดับความเป็นไปได้	ความเป็นประโยชน์ n=90		ระดับความเป็นประโยชน์
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
6. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ	4.56	0.57	มากที่สุด	4.61	0.57	มากที่สุด
เฉลี่ยรวม	4.58	0.56	มากที่สุด	4.69	0.53	มากที่สุด

จากตาราง 1 พบว่า ผลการประเมินรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ในภาพรวมทุกส่วน พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.56) โดยส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.70$, S.D. = 0.51) ส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.49$, S.D. = 0.56) และความเป็นประโยชน์ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.53) โดยส่วนที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ วัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.77$, S.D. = 0.48) และส่วนที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประสิทธิภาพ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.60$, S.D. = 0.55)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการสร้างรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก มีรายละเอียดดังนี้

1.1 องค์ประกอบที่ 1 หลักการที่นำมาพัฒนารูปแบบในครั้งนี้คือ 1) พัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง 2) มุ่งเน้นมาตรฐานการศึกษา 3) การให้คำปรึกษา ทั้งนี้เนื่องจากนักศึกษาควรได้รับการดูแลช่วยเหลือตามความต้องการ ให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ มีสมรรถภาพทางวิชาชีพ มีประสบการณ์การเรียนรู้ อย่างยั่งยืนและสำเร็จการศึกษาตามมาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด ทั้งนี้อาจารย์ที่ปรึกษามีส่วนสำคัญในการช่วยผลักดันให้บรรลุตามเป้าประสงค์ได้ ดังนั้นอาจารย์พยาบาลควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความสามารถเข้าใจในแนวทางของการปฏิบัติงานเทคนิคและเครื่องมือการให้คำปรึกษาที่ถูกต้อง เหมาะสมกับความต้องการของนักศึกษา สามารถทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาด้วยความมั่นใจและเชื่อมั่นในการให้บริการให้คำปรึกษาแก่นักศึกษา เพื่อให้ศึกษามีคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานอุดมศึกษา กำหนด สอดคล้องกับ ราชบัณฑิตยสถาน (2566) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการอาชีวศึกษา พบว่าคุณลักษณะของครูที่ปรึกษาประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านความรู้ ด้านทักษะ ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรมและด้านความรับผิดชอบต่อผู้เรียน ให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 หมวด 6 มาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษามาตรา 47 ที่ต้องการเน้นย้ำว่าการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีวัฒนธรรมในการดำรงชีพและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและสร้างมาตรฐานการศึกษาซึ่งจะเป็นผลดีต่อนักศึกษามีการเรียนรู้ปรับตัวให้ทันกับยุคสมัย และสอดคล้องกับ Porter-O'Grady (1986) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับหลักการให้คำปรึกษาไว้ว่า ผู้ให้คำปรึกษาปฏิบัติต่อผู้รับคำปรึกษาแต่ละบุคคล โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลควรสังเกตถึงการ ควรควบคุมอารมณ์ขณะที่ให้คำปรึกษา พยายามทำความเข้าใจแล้วตอบสนองได้อย่างเหมาะสม ยอมรับพฤติกรรมของผู้รับคำปรึกษาอย่างไม่มีเงื่อนไข ส่งเสริมให้ผู้รับคำปรึกษาได้ตัดสินใจด้วยตนเอง อาจจะชี้แนะแนวทางออกอย่างหลากหลาย เพื่อให้ผู้รับคำปรึกษาได้พิจารณาและเลือกทางที่ดีที่สุด ต้องรักษาความลับ ของผู้รับคำปรึกษาตามจรรยาบรรณ

1.2 องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ ประกอบด้วย 1) เพื่อให้ผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษามีแนวทางในการดำเนินงานการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ 2) เพื่อพัฒนาอาจารย์พยาบาลให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ 3) นักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการ 4) เพื่อพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข ทั้งนี้เนื่องจากการกำหนดวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นแนวทางในการดำเนินงานตามบทบาทที่ชัดเจนของผู้บริหาร อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ให้การดูแลช่วยเหลือนักศึกษาทั้งเรื่องการเรียนรู้และเรื่องส่วนตัว เพื่อให้ นักศึกษามีความพร้อมทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สติปัญญาและสามารถอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข อาจารย์ที่ปรึกษาจะสามารถดูแลให้การช่วยเหลือจนเกิดผลลัพธ์กับนักศึกษาที่มีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการของนักศึกษาได้อย่างแท้จริง ถ้าหากเข้าใจเป้าหมายและกระบวนการการช่วยเหลือ การสร้างบรรยากาศที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกไว้วางใจ กล้าเปิดเผยความรู้สึกที่แท้จริงของตนเองในการสำรวจเข้าใจปัญหาจนสามารถตัดสินใจและแก้ไขปัญหาในเรื่องต่างๆได้ด้วยตัวเองอย่างเหมาะสม ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่อาจารย์ที่ปรึกษาจะต้องได้รับการพัฒนาสมรรถนะการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ความรู้ ทักษะ และมีเจตคติที่ดีต่อการดูแลช่วยเหลือนักศึกษา สามารถให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้นักศึกษาแก้ไขปัญหาได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ (2554) ที่ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเทคนิคการให้คำปรึกษาและการนำไปใช้ว่า 1) เพื่อให้การปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร เกี่ยวกับความสามารถ ความถนัดและความสนใจของตน 2) เพื่อให้การแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนบริการและสวัสดิการต่าง ๆ ที่สถาบันอุดมศึกษาจัดให้นักศึกษา 3) เพื่อเป็นตัวแทนของสถาบันอุดมศึกษาเป็นที่พึ่งของนิสิตนักศึกษา สำหรับปัญหาและให้การปรึกษาแนะนำนักศึกษาให้สามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ 4) เพื่อช่วยพัฒนาบุคลิกภาพของนิสิตนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านวิชาการและวิชาชีพ สติปัญญา สังคม อารมณ์ ร่างกายและจิตใจ 5) เพื่อสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์และสถาบันอุดมศึกษา

1.3 องค์ประกอบที่ 3 ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านระบบและกลไกการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษา 3) ด้านระบบการบริหารงานการให้คำปรึกษา ทั้งนี้เนื่องจากปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานแนะแนวให้คำปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะด้านระบบการบริหารงานการให้คำปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญที่กำหนดทิศทางในการบริหารงานให้คำปรึกษา กำหนดบทบาทหน้าที่และกลไกการทำงาน รวมทั้งด้านบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาเป็นสิ่งสำคัญ และด้านระบบและกลไกการพัฒนาอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของอาจารย์พยาบาลให้ทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ การวิจัยของ ชนม์ณภัทร เจริญราช (2560) เรื่องการพัฒนากระบวนการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาในหมู่เรียนของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษา คือ อาจารย์ที่ปรึกษาต้องมีความประพฤติที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีงามระดับประสิทธิผลการให้คำปรึกษาวิชาการ คือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม การเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา การให้คำปรึกษาแก่นักศึกษาเกี่ยวกับหลักสูตร และการลงทะเบียน ควรมีความรู้ในกฎระเบียบ ข้อบังคับต่าง ๆ สามารถแนะนำนักศึกษาได้อย่างถูกต้องและอาจารย์ที่ปรึกษาควรมีความประพฤติที่เหมาะสมและเป็นแบบอย่างที่ดีงาม

1.4 องค์ประกอบที่ 4 กระบวนการการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 1) วงจร PDCA 2) บทบาทผู้เกี่ยวข้อง ได้แก่ (1) บทบาทผู้บริหาร (2) บทบาทอาจารย์ที่ปรึกษา (3) บทบาทนักศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก การที่จะขับเคลื่อนกระบวนการการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลให้มีความมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ได้แก่ ผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและ

มีทิศทางเดียวกันและสามารถปฏิบัติได้ง่ายและมีแบบแผนที่ชัดเจน ดำเนินงานอย่างเป็นระบบมีการประเมินผลการทำงานเพื่อให้สามารถปรับปรุงการทำงานครั้งต่อ ๆ ไปให้ดียิ่งขึ้นเรื่อย ๆ นั้น โดยกำหนดบทบาทหน้าที่และมีกระบวนการทำงานตามวงจร PDCA ดังนั้นระบบงานการให้คำปรึกษาจะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและได้รับการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง สามารถให้บริการให้คำปรึกษานักศึกษาตรงตามความต้องการของนักศึกษา สอดคล้องกับ Wannasri (2014) ได้ให้แนวคิดว่าการบริหารงานวิชาการโดยใช้วงจร PDCA เกิดการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ วิฑูรย์ สิมะโชคดี (2550) กล่าวถึงวงจร PDCA เป็นกิจกรรมนำไปสู่การควบคุมและปรับปรุงงานอย่างเป็นระบบและสมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ และคณะ (2554) กล่าวว่าจุดหมายที่แท้จริงของวงจร PDCA ก่อให้เกิดการปรับปรุงในแต่ละรอบที่แท้จริงในแต่ละรอบของวงจร PDCA อย่างต่อเนื่อง

1.5 องค์ประกอบที่ 5 ประสิทธิภาพ ผลการดำเนินงานการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลของอาจารย์พยาบาล ที่ส่งผลให้การดำเนินงานด้านนโยบาย ด้านอาจารย์ ด้านนักศึกษา ด้านระบบการให้คำปรึกษา ด้านวัดผลปฏิบัติงานที่แท้จริง และด้านการแก้ไขปรับปรุงการให้คำปรึกษาประสบผลสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ผลผลิต เป็นผลที่เกิดจากปัจจัยนำเข้าและกระบวนการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพประยุกต์วงจร PDCA ได้แก่ (1) ระดับผู้บริหาร (2) ระดับอาจารย์พยาบาล (3) ระดับนักศึกษา เนื่องจากมีแนวทางในการดำเนินงานและติดตามการให้บริการปรึกษาสำหรับอาจารย์ที่ปรึกษาที่ชัดเจนเป็นระบบ นักศึกษาได้รับการให้คำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและตรงตามความต้องการ สามารถพัฒนาคุณภาพนักศึกษาให้เป็นคนดี เก่ง และมีความสุข สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนุสรรา บุตรเพ็ง (2559) การพัฒนารูปแบบการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 พบว่า 1) ด้านผลผลิต ประกอบด้วยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงาน และซื่อสัตย์สุจริต มีจิตสำนึกรับผิดชอบตนเอง ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ มีค่านิยม มีเจตคติที่ดีต่ออาชีพอย่างมีความสุข มีวินัย มีคุณธรรมจริยธรรม ใฝ่เรียนรู้ รักและเห็นคุณค่าของตนเองและปรับตัวอยู่ในสังคมได้ 2) ผลลัพธ์ ได้แก่ 1) ระดับสถาบัน 2) ระดับอาจารย์ 3) ระดับนักศึกษา เนื่องจากสถาบันมีระบบการให้คำปรึกษาที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขปัญหาหรือพัฒนานักศึกษาพยาบาลได้สอดคล้องกับความต้องการ ส่งผลให้พัฒนาคุณภาพของการศึกษาและความสามารถในการจัดการกับชีวิตของนักศึกษา พยาบาล สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีณีย์ เปรมสุข และคณะ (2567) การพัฒนารูปแบบบริหารเชิงกลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ผลจากการดำเนินการตามรูปแบบการบริหารเชิงกลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ส่งผลให้นักเรียนได้รับการส่งเสริม พัฒนา และแก้ไขปัญหาอย่างเต็มศักยภาพและมีคุณภาพตามมาตรฐานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่ครอบคลุมทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1) รู้จักตนเอง และพึ่งตนเองได้ 2) มีสุขภาพกาย สุขภาพจิต และสุขนิสัยที่ดี 3) มีทักษะในการหลีกเลี่ยง ป้องกันภัย อันตราย และพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ 4) รักและเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น และสามารถจัดการกับปัญหาและ 5) เป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว โรงเรียน ชุมชน และสังคม 6) มีเจตคติที่ดีและมีทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพสุจริต

1.6 องค์ประกอบที่ 6 ปัจจัยสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบาย 2) ด้านงบประมาณ 3) ด้านทรัพยากรและสิ่งสนับสนุน เนื่องจากการดำเนินงานระบบการให้คำปรึกษานักศึกษาเพื่อให้มีประสิทธิภาพและความสำเร็จอย่างยั่งยืน นโยบายเป็นตัวกำหนดทิศทางการทำงานอย่างเป็นระบบและกระบวนการที่สนับสนุนให้การจัดการและการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เช่น นโยบายเกี่ยวกับการจัดการและพัฒนาคณากรเกี่ยวกับการให้คำปรึกษาอย่างต่อเนื่อง นโยบายเกี่ยวกับการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือในการทำงาน เช่น การลงทุนในเทคโนโลยีที่ทันสมัยและการให้บริการที่มีคุณภาพสูง ใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือที่

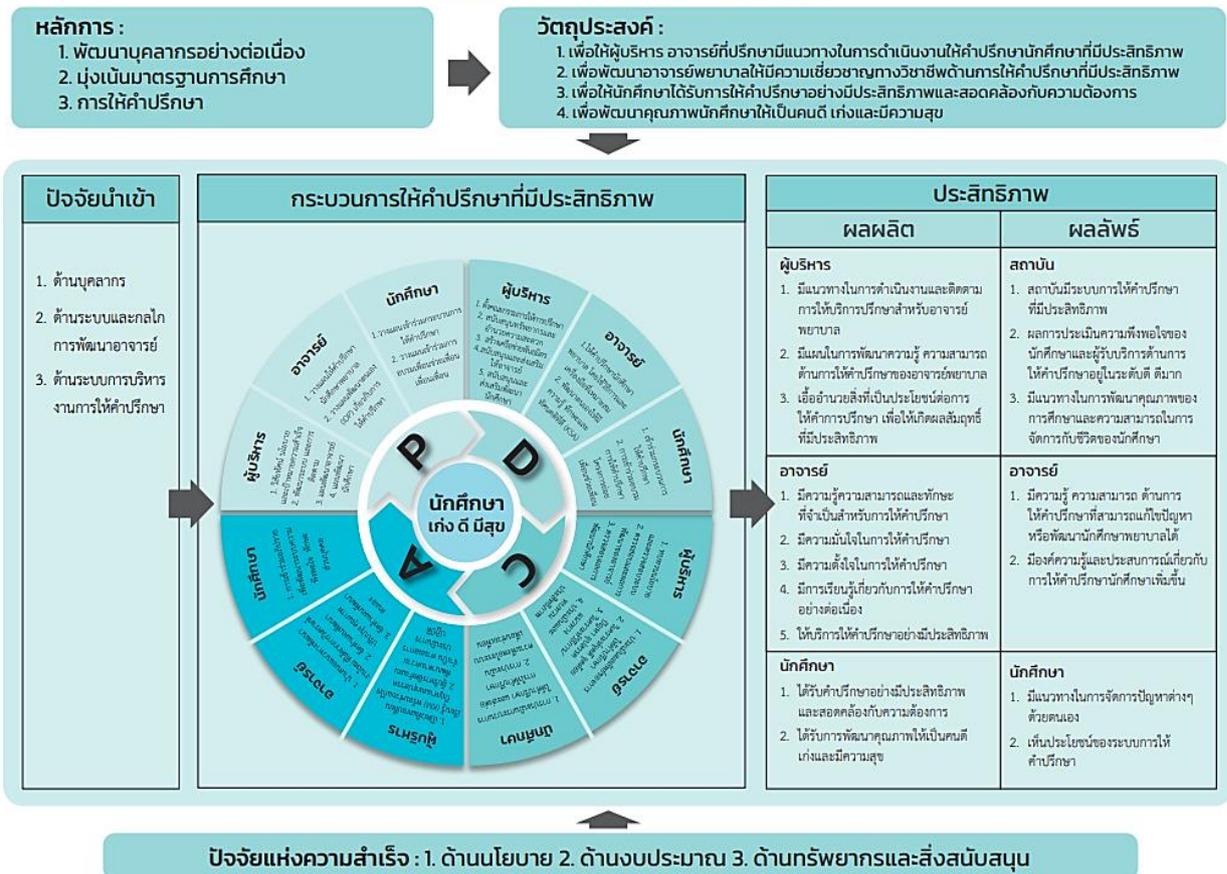
เหมาะสมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานให้สะดวก ปลอดภัยและง่ายต่อการใช้งาน ดูแลรักษาเครื่องมือและเทคโนโลยีเพื่อให้มีประสิทธิภาพและไม่มีการหยุดชะงักในการดำเนินงาน การจัดการและใช้งบประมาณหรือทรัพยากรการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการวิจัยของ ชนม์ณภัทร เจริญราช (2560) ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษา พบว่าปัจจัยด้านงบประมาณในการพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษา 1) ควรมีงบประมาณทางด้าน การปรับปรุงระบบ 2) จัดสรรงบประมาณในการอบรมให้ความรู้ อาจารย์ที่ปรึกษาและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานให้คำปรึกษา 3) เพิ่มงบประมาณให้จัดศูนย์การให้คำปรึกษา เฉพาะด้านวิชาการโดยกำหนดช่วงระยะเวลาที่ชัดเจน นอกเหนือจากระบบการพบที่ปรึกษาจากอาจารย์ที่ปรึกษามหาวิทยาลัย ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาระดับมหาวิทยาลัยและระดับคณะ และควรตั้งตั้ง คณะกรรมการดูแลพัฒนาเว็บไซต์ และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อรองรับการใช้งานการคำปรึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดสรรงบประมาณสำหรับงานให้บริการปรึกษาอย่างเพียงพอ ได้แก่ งบประมาณด้านพัฒนาอาจารย์เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการให้คำปรึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของ อูราพิญญ์ ยิ้มประเสริฐ และ รพีพร ตันจ้อย (2558) เรื่องระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ สำหรับการบริหารสถาบันอุดมศึกษาที่เป็นการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์ พบว่าเทคโนโลยีที่สนับสนุนให้การจัดการระบบการศึกษา (Education System) ทำงานอย่างเป็นระบบก่อให้เกิดการพัฒนา รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาใหม่ ๆ อย่างต่อเนื่อง สำหรับระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management information systems: MIS) เป็นระบบระบบสารสนเทศ นำมาใช้เพื่อช่วยเหลือในด้านการบริหารจัดการศึกษา

2. ผลการประเมินรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกในภาพรวม พบว่า มีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ ทั้งนี้อาจจะเกิดจากผู้ให้ข้อมูลให้ความสำคัญกับวัตถุประสงค์ ที่มีความชัดเจน เข้าใจง่าย มีทิศทางและมุ่งมั่นให้การดำเนินงานการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลของอาจารย์พยาบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพและสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ดังนั้นจึงควรดำเนินการกิจกรรมการให้คำปรึกษาให้ตอบสนองตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสอดคล้องกับ ซึ่งสอดคล้องกับ Eisner (1976) ได้แสดงแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิไว้ว่า การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเน้นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งในประเด็นที่ต้องการพิจารณาเพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพและความเหมาะสมของสิ่งที่ต้องการประเมิน ดังนั้นรูปแบบ การให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ได้รับการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิในระดับมาก และประเมินความเป็นไปได้ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดในการนำรูปแบบไปใช้

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้จากการวิจัย ดังภาพที่ 1

รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

ภาพที่ 1 รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

สรุป

รูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) ปัจจัยนำเข้า 4) กระบวนการ 5) ประสิทธิภาพ และ 6) ปัจจัยแห่งความสำเร็จ ผลการประเมินความเหมาะสมโดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสมในระดับมาก และผู้บริหาร อาจารย์รับผิดชอบงานแนะแนว อาจารย์พยาบาล มีความเห็นว่าการนำรูปแบบไปใช้มีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุดและมีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวางแผน (Plan) 1.1 บทบาทผู้บริหาร ควรดำเนินการ 1) กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และเป้าหมายความสำเร็จของระบบการให้คำปรึกษา รวมถึงการสร้างกรอบการทำงานและมาตรฐานที่อาจารย์พยาบาลต้องปฏิบัติตาม 2) วางแผนพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาที่แสดงถึงผู้รับผิดชอบ การดำเนินงาน การ

ประเมินผล และการติดตามที่ชัดเจน 3) กำหนดแผนพัฒนาอาจารย์ด้านการให้คำปรึกษาที่ชัดเจนและต่อเนื่อง 4) กำหนดแผนพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 1.2 บทบาทอาจารย์ควรดำเนินการ 1) วางแผนให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล 2) วางแผนพัฒนาตนเอง (IDP) เกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 1.3 บทบาทนักศึกษาควรดำเนินการ 1) วางแผน เข้าร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา 2) วางแผนเข้าร่วมการอบรม เพื่อนช่วยเพื่อน

1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do) 2.1 บทบาทผู้บริหาร ควรดำเนินการ 1) จัดตั้งคณะกรรมการในการให้การปรึกษา และมอบหมายให้คณะกรรมการดำเนินงานตามแผนและกระบวนการให้คำปรึกษา 2) สนับสนุนทรัพยากรและอำนวยความสะดวกให้กับอาจารย์พยาบาลในการบริการให้คำปรึกษา 3) สร้างเครือข่ายพันธมิตร ทำข้อตกลงในความร่วมมือช่วยเหลือนักศึกษา เช่น วิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนกทั้ง 30 แห่ง โรงพยาบาล นักจิตวิทยา นักกฎหมาย และอบต. เป็นต้น 4) สนับสนุนและส่งเสริมให้อาจารย์พยาบาลพัฒนาความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 5) สนับสนุนและส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 2.2 บทบาทอาจารย์ ควรดำเนินการ 1) ให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล โดยใช้วิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสมกับการให้คำปรึกษา 2) พัฒนาตนเองให้มีความรู้ ทักษะและทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 2.3 บทบาทนักศึกษา ควรดำเนินการ 1) เข้าร่วมกระบวนการให้คำปรึกษา 2) การเข้าร่วมอบรมการให้คำปรึกษา โครงการย่อยเพื่อนช่วยเพื่อน

1.3 การตรวจสอบ (Check) 3.1 บทบาทผู้บริหาร ควรดำเนินการ 1) ทบทวนนโยบายและตรวจสอบระบบการให้คำปรึกษา 2) ตรวจสอบความคืบหน้าและผลการพัฒนาตนเองของอาจารย์ที่ปรึกษา 3) ตรวจสอบผลการพัฒนานักศึกษาด้านการให้คำปรึกษาเพื่อนช่วยเพื่อน 3.2 บทบาทอาจารย์ ควรดำเนินการ 1) อาจารย์พยาบาลประเมินผลลัพธ์ของการให้คำปรึกษาด้วยวิธีการสำรวจความคิดเห็นจากการซักถาม ใช้เครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม การสังเกต 2) เเคราะห์จุดดี จุดด้อย ปัญหา อุปสรรคที่พบในการให้คำปรึกษา 3) วิเคราะห์วิธีการ/ แนวทางในการให้คำปรึกษาที่ได้ผลดี 4) ประเมินและทบทวนประสิทธิภาพการพัฒนาตนเอง 3.3 บทบาทนักศึกษา ควรดำเนินการ 1) การประเมินกระบวนการให้คำปรึกษาการฝึกทักษะ คัดกรองเบื้องต้น การให้คำปรึกษา และส่งต่อการให้คำปรึกษา 2) การประเมินความพึงพอใจระบบเพื่อนช่วยเพื่อน

1.4 การปรับปรุง (Act) 4.1 บทบาทผู้บริหาร ควรดำเนินการ 1) เปิดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อรับฟังและเข้าใจความต้องการและประเด็นหลักในการพัฒนาระบบงานให้คำปรึกษา อาจารย์ นักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมภายใต้ระบบการบริหารที่เอื้อประโยชน์พร้อมช่วยแก้ไขปัญหาและอุปสรรค 2) ผู้บริหารจัดทำแผนพัฒนาตามความจำเป็น ตามผลการประเมินการปฏิบัติ 4.2 บทบาทอาจารย์ ควรดำเนินการ 1) นำเสนอแนวทางพัฒนางานใหม่ ที่ได้จากการวิเคราะห์วิธีการที่ผ่านมาต่อผู้บริหาร 2) จัดทำแผนพัฒนาปรับปรุงคุณภาพของการให้คำปรึกษา 3) จัดทำแผนพัฒนาตนเองเกี่ยวกับการให้คำปรึกษา 4.3 บทบาทนักศึกษา ควรดำเนินการ 1) การเข้าร่วมอภิปราย เพื่อพัฒนาระบบการให้คำปรึกษา ความพึงพอใจ ทักษะส่วนบุคคล

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยรูปแบบการสร้างเครือข่ายการให้คำปรึกษานักศึกษาที่มีประสิทธิภาพ ในสถานศึกษา สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

2.2 ควรศึกษาวิจัยประสิทธิผลของการนำรูปแบบการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาลที่มีประสิทธิภาพของอาจารย์พยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนกไปใช้ในวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก

เอกสารอ้างอิง

- กฤตวรรณ คำสม. (2554). การศึกษาและการพัฒนาสมรรถนะของนักศึกษาในการให้คำปรึกษาแก่เพื่อน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ]. Srinakharinwirot University Institutional Repository. <https://ir.swu.ac.th/jspui/handle/123456789/2332>
- ชนมณัฏฐ์ เจริญราช. (2560). การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการแก่นักศึกษาในหมู่เรียน ของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร. *วารสารวิชาการ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 1(2), 103-118. <https://so06.tci-thaijo.org/index.php/husojournalpnru/article/view/245648>
- ณัฐชัชชยธร ศรีดาธิพัทธ์. (2553). การพัฒนาระบบการให้คำปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทศึกษาศาสตร์ ไม้ได้ตีพิมพ์]. มหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จ.
- ธวัช สอนงายดี, จิตมา วรณศรี, วิทยา จันทร์ศิลา, และสถิรพร เขาวนชัย. (2566). รูปแบบการพัฒนาครูที่ปรึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 11(6), 2165-2178. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/journal-peace/article/view/264122>
- ปาริชาติ รัตนราช, รสวลีย์ อักษรวงศ์, และวิริณธ์ กิตติพิชัย. (2559). การพัฒนารูปแบบการให้ความช่วยเหลือและการให้คำปรึกษานักศึกษาพยาบาล. *วารสารวิชาการศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ*, 17(1), 47-58. <https://ejournals.swu.ac.th/index.php/jedu/article/view/7584>
- พระราชบัญญัติของสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. 2562. (2562, 5 เมษายน). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 136 ตอนที่ 43ก. หน้า 40-65.
- ไพรัช วงศ์ศรีตระกูล. (2554). ความเครียดและความวิตกกังวลของนักศึกษามหาวิทยาลัยธนบุรี. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยธนบุรี*, 5(9), 23-32.
- มัลลวีร์ อุดลวัฒน์ศิริ (2554). *เทคนิคการให้คำปรึกษา: การนำไปใช้*. คลังนา.
- มานะ สิ้นธุวงษานนท์, นัฐยา บุญกองแสน, และ กชกร หวังเต็มกลาง. (2566). การศึกษากับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs). *วารสารมณีเชษฐาราม วัดจอมมณี*, 6(5), 527-544.
- วิฑูรย์ สิมะโชคดี. (2550). *TQM คู่มือพัฒนาองค์กรสู่ความเป็นเลิศ*. เนชั่นบุ๊คส์.
- วิสุทธิ์ โนจิตต์, นภัสสร ยอดทองดี, วงเดือน เล็กสง่า, และปารวีร์ มั่นพัก. (2020). ปัจจัยทำนายความเครียดและวิธีการจัดการความเครียดของนักศึกษาหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต. *วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*, 10(1), 118-128.
- ศรัณย์ เปรมสุข, อนุชา กอนพวง, รัตนะ บัวสนธ์, และปรกรณ์ ประจันบาน. (2567). การพัฒนารูปแบบบริหารเชิงกลยุทธ์ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อเสริมสร้างคุณภาพของนักเรียนมัธยมศึกษา. *Journal of Education and Innovation*, 26(1), 303-320. https://so06.tci-thaijo.org/index.php/edujournal_nu/article/view/269533
- สมศักดิ์ สิ้นธุระเวชญ์ และคณะ. (2554). *การจัดกระบวนการเรียนรู้: เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. อักษรเจริญทัศน์.
- สามารถ อัยกร. (2561). บทบาทของอาจารย์ที่ปรึกษาในสถาบันอุดมศึกษา. *Journal of Nakhon Ratchasima College*, 10(2), 423-434.
- สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.). (2564, 21 เมษายน). *SDGs คืออะไรมารู้จัก 5 เป้าหมายแรกจากมิติสังคม*. <https://www.nxpo.or.th/th/8081>

- อนุสรฯ บุตรเพ็ง. (2559). การพัฒนารูปแบบการบริหารงานแนะแนวในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 13(63), 85-96. <https://so02.tci-thaijo.org/index.php/SNGSJ/article/view/81825>
- อุราเพ็ญ ยิ้มประเสริฐ และรพีพร ตันจ้อย. (2558). ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการสำหรับการบริหาร สถาบันอุดมศึกษาที่เป็นการศึกษาอิเล็กทรอนิกส์. *วารสารปัญญาวิวัฒน์*, 7(ฉบับพิเศษ), 253-260. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/pimjournal/article/view/39191>
- Eisner, E. W. (1976). Educational Connoisseurship and Criticism: Their form and Functions in Educational Evaluation. *Journal of Anesthetic Educational*, 10(3/4), 135-150. <https://doi.org/10.2307/3332067>
- Porter-O' Grady, T. (1986). *Introduction to evidence-base practice in nursing and health care*. Jones and Bartlett.
- Sonpaveerawong, J., Tieadyor, P., Plookmaidee, J., Thingsuk, S., Sudsawat, S., & Songpra, K. (2016). Happiness of Walailak University students. *Songklanagarind Medical Journal*, 34(5), 269-279. <http://smj.medicine.psu.ac.th/index.php/smj/article/view/8>
- Wannasri, J. (2014). *Academic administration in schools*. Rattanasuwan Printing.